NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/1953

ze dne 26. října 2016,

kterým se zavádí evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a zrušuje doporučení Rady ze dne 30. listopadu 1994

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 79 odst. 2 písm. c) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Navracení státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky pro vstup, přítomnost nebo pobyt v členských státech, při plném dodržování jejich základních práv, zejména zásady nenavracení, a v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ([2]) je důležitou součástí komplexního úsilí o zajištění důvěryhodnosti a řádného a efektivního fungování migrační politiky Unie a o snížení a potírání nelegální migrace.

(2) Vnitrostátní orgány členských států se setkávají s obtížemi při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, kteří nemají platné cestovní doklady.

(3) Zlepšení spolupráce v oblasti navracení a zpětného přebírání osob s hlavními zeměmi původu a tranzitu neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí má zásadní význam pro zvýšení dosud nevyhovující míry navracení. Zdokonalený evropský cestovní doklad pro navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí je v tomto ohledu důležitý.

(4) Stávající standardní cestovní doklad pro návrat státních příslušníků třetích zemí, zavedený doporučením Rady ze dne 30. listopadu 1994 ([3]), není obecně přijímán orgány třetích zemí z důvodů mimo jiné z důvodu nedostatečných bezpečnostních norem.

(5) Je proto nutné prosazovat, aby třetí země přijímaly zdokonalený a jednotný evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí jako referenční doklad pro účely navracení osob.

(6) Bezpečnější a jednotný evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí by měl být zaveden k usnadnění navracení a zpětného přebírání státních příslušníků třetích zemí, kteří neoprávněně pobývají na území členských států. Posílené bezpečnostní prvky a technické specifikace evropského cestovního dokladu pro návrat by měly usnadnit jeho uznávání třetími zeměmi. Tento doklad by měl proto usnadnit navracení osob zejména v rámci dohod o zpětném přebírání osob či jiných ujednání uzavřených Unií nebo členskými státy se třetími zeměmi, jakož i v rámci spolupráce se třetími zeměmi v oblasti navracení osob, která není upravena formálními dohodami.

(7) Zpětné přebírání vlastních státních příslušníků je podle mezinárodního obyčejového práva povinností, kterou mají plnit všechny státy. Identifikace neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí a vydávání dokladů,

([1]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 15. září 2016 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 13. října 2016.

([2]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. L 348, 24.12.2008, s. 98).

([3]) Doporučení Rady ze dne 30. listopadu 1994 o přijetí standardního cestovního dokladu pro vyhoštění státních příslušníků třetích zemí (Úř. věst. C 274, 19.9.1996, s. 18).

včetně evropského cestovního dokladu pro návrat, by v příslušných případech měla být předmětem spolupráce s diplomatickými zastoupeními a předmětem jednání se třetími zeměmi uzavírajícími dohody o zpětném přebírání osob, a to buď s Unií, anebo s členskými státy.

(8) Dohody o zpětném přebírání osob uzavřené Unií se třetími zeměmi by měly usilovat o uznání evropského cestovního dokladu pro návrat. Členské státy by měly usilovat o uznání evropského cestovního dokladu pro návrat v dvoustranných dohodách a jiných ujednáních, jakož i v rámci spolupráce se třetími zeměmi v oblasti navracení osob, která není upravena formálními dohodami. Členské státy by měly usilovat o zajištění účinného využívání evropského cestovního dokladu pro návrat.

(9) Evropský cestovní doklad pro návrat by měl přispět ke snížení administrativní a byrokratické zátěže správních útvarů členských států a třetích zemí, včetně konzulárních úřadů, a ke zkrácení délky správního řízení nezbytného pro zajištění návratu a zpětného převzetí neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.

(10) Toto nařízení by mělo pouze harmonizovat formát, bezpečnostní prvky a technické specifikace evropského cestovního dokladu pro návrat a nemělo by harmonizovat pravidla pro jeho vydávání.

(11) Obsah a technické specifikace evropského cestovního dokladu pro návrat by měly být harmonizovány za účelem zajištění vysokých technických a bezpečnostních norem, zejména pokud jde o ochranu proti padělání a pozměňování. Evropský cestovní doklad pro návrat by měl mít rozpoznatelné harmonizované bezpečnostní prvky. Měly by se proto na něj vztahovat bezpečnostní prvky a technické specifikace obsažené v nařízení Rady (ES) č. 333/2002 ([1]).

(12) Za účelem změny některých jiných než podstatných prvků vzoru evropského cestovního dokladu pro návrat by měla být na Komisi přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“). Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ([2]). Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci obdrží Evropský parlament a Rada veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na setkání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

(13) Pokud jde o zpracování osobních údajů v rámci tohoto nařízení, plní příslušné orgány své úkoly pro účely tohoto nařízení v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy, kterými se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ([3]).

(14) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto nařízení, a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné. Vzhledem k tomu, že toto nařízení v rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ([4]), navazuje na schengenské *acquis*, rozhodne se Dánsko v souladu se článkem 4 uvedeného protokolu do šesti měsíců ode dne přijetí tohoto nařízení Radou, zda je provede ve svém vnitrostátním právu.

(15) V rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu podle nařízení (EU) 2016/399, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých

([1]) Nařízení Rady (ES) č. 333/2002 ze dne 18. února 2002 o jednotném vzoru formulářů pro připojení víza uděleného členskými státy držitelům cestovních dokladů, které nejsou uznávány členským státem, který formulář vydal (Úř. věst. L 53, 23.2.2002, s. 4).
([2]) Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.
([3]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31).
([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) (Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1).

se neúčastní Spojené království v souladu s rozhodnutím Rady 2000/365/ES ([1]); Spojené království se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné. Dále v souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Spojené království neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

(16) V rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu podle nařízení (EU) 2016/399, rozvíjí toto nařízení ta ustanovení schengenského *acquis*, kterých se neúčastní Irsko v souladu s rozhodnutím Rady 2002/192/ES ([2]); Irsko se tedy nepodílí na jeho přijímání a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné. Dále v souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného k Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se Irsko neúčastní přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.

(17) Pokud jde o Island a Norsko, rozvíjí toto nařízení v rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu podle nařízení (EU) 2016/399, ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([3]), která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí Rady 1999/437/ES ([4]).

(18) Pokud jde o Švýcarsko, rozvíjí toto nařízení v rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu v souladu s nařízením (EU) 2016/399, ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([5]), která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2008/146/ES ([6]).

(19) Pokud jde o Lichtenštejnsko, rozvíjí toto nařízení v rozsahu, ve kterém se vztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří nesplňují nebo přestali splňovat podmínky vstupu v souladu s nařízením (EU) 2016/399, ta ustanovení schengenského *acquis* ve smyslu Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k Dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* ([7]), která spadají do oblasti uvedené v článku 1 rozhodnutí 1999/437/ES ve spojení s článkem 3 rozhodnutí Rady 2011/350/EU ([8]).

(20) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu účinků zamýšlené činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou

([1]) Rozhodnutí Rady 2000/365/ES ze dne 29. května 2000 o žádosti Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 131, 1.6.2000, s. 43).

([2]) Rozhodnutí Rady 2002/192/ES ze dne 28. února 2002 o žádosti Irska, aby se na ně vztahovala některá ustanovení schengenského *acquis* (Úř. věst. L 64, 7.3.2002, s. 20).

([3]) Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 36.

([4]) Rozhodnutí Rady 1999/437/ES ze dne 17. května 1999 o některých opatřeních pro uplatňování dohody uzavřené mezi Radou Evropské unie a Islandskou republikou a Norským královstvím o přidružení těchto dvou států k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* (Úř. věst. L 176, 10.7.1999, s. 31).

([5]) Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 52.

([6]) Rozhodnutí Rady 2008/146/ES ze dne 28. ledna 2008 o uzavření Dohody mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropského společenství (Úř. věst. L 53, 27.2.2008, s. 1).

([7]) Úř. věst. L 160, 18.6.2011, s. 21.

([8]) Rozhodnutí Rady 2011/350/EU ze dne 7. března 2011 o uzavření Protokolu mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím, Švýcarskou konfederací a Lichtenštejnským knížectvím o přistoupení Lichtenštejnského knížectví k dohodě mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o přidružení Švýcarské konfederace k provádění, uplatňování a rozvoji schengenského *acquis* jménem Evropské unie, pokud jde o zrušení kontrol na vnitřních hranicích a pohyb osob (Úř. věst L 160, 18.6.2011, s. 19).

subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

(21) Za účelem stanovení jednotných podmínek a zajištění jasnosti pojmů je vhodné přijmout tento akt ve formě nařízení.

(22) Členské státy by měly dodržovat své příslušné závazky vyplývající z mezinárodního práva a práva Unie, především z Listiny základních práv Evropské unie, konkrétně právo na ochranu v případě vystěhování, vyhoštění nebo vydání podle článku 19 Listiny a povinnost uvedenou v čl. 24 odst. 2 Listiny.

(23) Doporučení Rady ze dne 30. listopadu 1994 by proto mělo být zrušeno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí jednotný evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „evropský cestovní doklad pro návrat“), zejména jeho formát, bezpečnostní prvky a technické specifikace.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „státním příslušníkem třetí země“ státní příslušník třetí země ve smyslu čl. 3 bodu 1 směrnice 2008/115/ES;

2) „návratem“ navrácení ve smyslu čl. 3 bodu 3 směrnice 2008/115/ES;

3) „rozhodnutím o navrácení“ rozhodnutí o navrácení ve smyslu čl. 3 bodu 4 směrnice 2008/115/ES.

Článek 3

Evropský cestovní doklad pro návrat

1. Formát evropského cestovního dokladu pro návrat odpovídá vzoru uvedenému v příloze. Evropský cestovní doklad pro návrat obsahuje tyto informace:

a) jméno, příjmení, datum narození, pohlaví, státní příslušnost, zvláštní znamení a adresu státního příslušníka třetí země ve třetí zemi návratu, je-li známa;

b) fotografii státního příslušníka třetí země;

c) vydávající orgán, datum a místo vydání a dobu platnosti;

d) informace o odjezdu a příjezdu.

2. Evropský cestovní doklad pro návrat se vydává v jednom nebo více úředních jazycích členského státu, který vydává rozhodnutí o navrácení, a v případě potřeby se poskytuje v angličtině a francouzštině.

3. Evropský cestovní doklad pro návrat je platný pro jednu cestu až do okamžiku příjezdu do třetí země návratu státního příslušníka třetí země, na nějž se vztahuje rozhodnutí o navrácení vydané členským státem.

4. K evropskému cestovnímu dokladu pro návrat lze případně připojit doplňující dokumenty nutné pro návrat státních příslušníků třetích zemí.

5. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 6 za účelem změny formátu evropského cestovního dokladu pro návrat.

Článek 4

Technické specifikace

1. Bezpečnostní prvky a technické specifikace evropského cestovního dokladu pro návrat jsou stanoveny v článku 2 nařízení (ES) č. 333/2002.

2. Členské státy zašlou Komisi a ostatním členským státům vzorový exemplář evropského cestovního dokladu pro návrat vyhotovený v souladu s tímto nařízením.

Článek 5

Poplatky za vydání dokladu

Evropský cestovní doklad pro návrat se státním příslušníkům třetích zemí vydává bezplatně.

Článek 6

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 3 odst. 5 je svěřena Komisi na dobu neurčitou ode dne 7. prosince 2016.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 3 odst. 5 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.

5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 3 odst. 5 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 7

Zrušení

Doporučení Rady ze dne 30. listopadu 1994 se zrušuje.

Článek 8

Přezkum a podávání zpráv

Do 8. prosince 2018 Komise přezkoumá, zda je toto nařízení účinně uplatňováno. Přezkum tohoto nařízení bude zapracován do hodnocení podle článku 19 směrnice 2008/115/ES.

Článek 9

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 8. dubna 2017.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 26. října 2016.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předseda	*předseda*
M. SCHULZ	I. LESAY

PŘÍLOHA

Název členského státu

Evropský cestovní doklad pro návrat neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí

Vydávající orgán:

Doklad číslo:

Platí pro jednu cestu

z:

do:

FOTO

Jméno (jména):

Příjmení:

Datum narození:

Pohlaví:

Státní příslušnost(i):

Zvláštní znamení:

Adresa v zemi návratu (je-li známa):

Vydán v:

Datum:

RAZÍTKO

Podpis: